

3. Sint. założenie 1999
A. Buf. Opus 2014

d. res
00 Sec. c. in. b.
Koszałki

broda od i 2014

dWP

KWAŚNIEWSKA
Henryka

rod. Monicka

1540/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

1540/usk LUP

KHAŚNIEWSKA Henryka

2 d. Nowicka

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa —

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora VK 3, 34-6

II. Materiały uzupełniające relację VK 1, 54

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja —

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) V 1

VI. Fotografie —

I/3 Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

Ankieta opracowana (pytania) przez Janę Krótkowską w 1967 w celu badawczych losów kombatantek po wojnie.

Ankieta wypełniona własnoręcznie przez Kuśmierską Henrykę podpisana h.d. rękopis, oryg. k. 3. s. 4-6

Ankieta przesyłana do Fundacji Jany Krótkowskiej w 1999r.

I/3/1

348

14/17

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m.25.

Warszawa, dnia .....1967r.

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznaną, ankiety można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone.

Z góry dziękuję za współpracę.

- Po demobilizacji osiedliłaś się: / odpowiednie podkreśl/
 w mieście stołecznym,
 w mieście wojewódzkim,
 w mieście powiatowym,
 w małym miasteczku,
na wsi,
 w osiedlu.

Dlaczego: Osiedliłam się na wsi jako osadniczka wojenna z myślą, iż przyjednie moja rodzina ze Wschodu, lecz rodzina osiedliła się w mieście, a ja po udaniu gospodarstwa przenieśliśmy się do miasta powiatowego w Szreniowie gdzie pracuję.

- Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

po otrzymaniu gospodarstwa wzięto we mnie Jankowice pow. Sieradz, gospodarzyłam do 1947. Następnie przenieśliśmy się do Szreniowa gdzie przenieśliśmy w P.N.Z. Borek, a od roku 1949 do 1959: w Pomorskich ZPW w Szreniowie. w 1959: przenieśliśmy się do Szreniowa gdzie pracuję do chwili obecnej w szkołach narodowych. Obecnie byłam w tej szkole w wydziale jest już poza mną.

3. Start ten wydatnie ułatwiła Ci :   rodzina,
    przyjaciele,
    państwo.
    społeczeństwo,
    instytucje społeczne,
 radziłaś sobie całkowicie samodzielnie. /odpowiednie podkreśl/

4. Czy rozpoczęłaś naukę po zdemobilizowaniu:

tak,
nie.

Jeżeli tak, to dlaczego uważałaś to za konieczne: *lepsze wykorzystanie to pomyślnie dla państwa i społeczeństwa.*

5. Rozpoczęłaś naukę - dokończanie się:

- już w roku 1945,
- kilka lat później, /kiedy/
- kilkanaście lat później.
- wcale nie uczyłaś się,

6. Jeśli rozpoczęłaś naukę, to czy:

- ukończyłaś szkołę podstawową,
- " " zawodową,
- " " średnią ogólnokształcącą,
- " " " zawodową,
- wyższą.

7. Co zdecydowało o takim wyborze: *wymogi w jobach pracy*

Jeżeli przerwałaś naukę, to podaj przyczyny tej decyzji / ile klas ukończyłaś:

8. Podaj zawód, w jakim pracujesz: *Kierownik Referatu w Wydziale Finansowym
 Skarbnik PRN Szwajcarii*

a/ Ile zarabiasz / jakie masz gospodarstwo/ : *2200 zł. + 1/2 nagrody kwartalnej od 500-700 zł.*

b/ Jakie posiadasz mieszkanie: *2 pokoje z kuchnią w nowym budownictwie*

c/ Czy posiadasz: Telefon,
radio,
telewizor,
adapter,
pralkę,
lodówkę,
odkurzacz,
 inne;

9. Czy lubisz swoją pracę: tak,
nie.

Dlaczego tak jest?

10. Czy fakt, że byłeś żołnierzem:

- ułatwia Ci - załatwianie spraw osobistych w urzędach,
- otrzymanie pracy,
- dostanie się do szkoły,
- otrzymania mieszkania,
- awans w pracy,
- nie miał żadnego wpływu,
- utrudniał,
- nie przyznawałaś się do tego.

Podaj ciekawsze przykłady ilustrujące powyższą odpowiedź:

✓ k pracy gdzie pracuje teraz wódm na otym, że k jest b. żołnierzem u.p.

11. Czy służba wojskowa wyrobiła w Tobie:

- poczucie własnej godności:	<u>Tak,</u>	nie.
- odwagę:	<u>tak,</u>	nie.
- wytrwałość w dążeniu do celu:	<u>tak,</u>	nie.

Czy możesz poprzeć to jakimiś przykładami:

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć:
- osobistych tak , nie.
  - zawodowych tak , nie.
  - społecznych tak , nie.
  - naukowych tak , nie.
  - małżeńskich tak , nie.
  - towarzyskich tak , nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :
Tak , nie.

Dlaczego: jestem osobą wrażliwą i nie potrafię zapomnieć o ludziach, którzy poświęcili się za Polskę i jej wolność.

14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy: wyjechałam od pomocy kierowniczej, w tej chwili jestem kierowniczką sekcji w Wydziale Finansowym P.P.R. oraz w sekcji i prowadzę w przedsiębiorstwie kolejarzy. Działam w Komitecie Powiatowym Komisji Rewizyjnej Zarządu Pow. ZBoWiD, Kucharska 904. Pracuję w Komisji K.P.P.P.R. funkcje te spełniam już 5 lat. Chcę się jeszcze przyczynić do dobra państwa.

15. Napisz , kiedy wyszłaś za mąż, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci, w jakim wieku: w 1946 roku, udane, 1 syn i córka

16. Podaj, gdzie uczył się /uczyły się / Twoje dzieci: Technikum samochodowe.

- Jak kierowałaś ich losami: nie odwróciłam im głowy, ale nie są one ich i są z przyciskiem.
- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei: raczej tak, gdyż nie udało im się.

T/3/5

- 5 -

17. Czy Twoja rodzina szczeni się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- tak,
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami: *zanim by i do mnie wspominał, że wojna to wojna i którejś białej udmuś kobiecy.*

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią:

Dlaczego tak jest: *wojna choć dłużej zapomniałem, nigdy go nie zapomnę i przyciętna*

a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?

Podaj przykłady: *wtedy nie, nigdy nie, zawsze miło. jak to będzie trwało długo trudno powiedzieć, chociaż ostatnio miły, że wpłynęła na zdrowie*

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe?

Podaj przykłady: *trudno powiedzieć.*

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej?

Podaj przykłady:

moim spotkać moją wypowiedź, to że stany kobiet w wojsku nabrały "to one były na wojnie kobiecy" trochę to przykre, też tłumaczy się brakiem znajomości zagadnień

D/3/9

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby, Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba? *nie mam córki lecz gdyby była potrzebny moim śladom.*

20. Podaj:

a/ Ile miałaś lat w chwili mobilizacji: *19*

b/ Jakie miałaś wykształcenie? *małą matkę*

c/ Gdzie mieszkałaś przed wojną:
- miasto stołeczne. *- Kormorne*
- miasto wojewódzkie,
- miasto powiatowe,
- miasteczko,
- wieś,
- osiedle.

d/ Gdzie mieszkałaś przed mobilizacją? *4/ dublino*

e/ Gdzie pracowałaś? *Koleje Państwowe - Magazyny Komunikacji*

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłaś wojsko? *- szeregowie*

g/ Jakie otrzymałaś odznaczenia i kiedy? *- pamiątkowe wojenne*

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać: *Ciężko było walczyć, że Holandia
prognie opisać bory konstantek po wojnie. Zysaś dużo poświecenia w tej pracy.
długie serdeczne pozdrowienia*

Mishka

Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.

II Materiały uzupełniające

Krótką informacją o sanitariuszce Kwaśmiewskiej
Henryce z d. Nowicka. z Zarządu Wojewódzkiego, Związku
Kombatantów R.P. i Byłych Wzrostu Politycznych - 75-204 Koszalin

mps, org. K. 1. 5. 1

Materiał przekazany do Fundacji Irene Królikowska 6 XI 1999r.

II/1

Mat. uzup. 6 n 1999
od J. Królakowskiej

14/17

KWAŚNIEWSKA HENRYKA z d. NOWICKA c. Mariana i Apolonii
ur. 28.11.1924 r. Warszawa
78-400 Szczecinek, ul.
Wykształcenie - średnie zawodowe.

Krótki opis

W sierpniu 1944 r. zmobilizowana i przydzielona do Szpitala
Ewakuacyjnego nr 1797 jako sanitariuszka, następnie do Szpitala
Ewakuacyjnego nr 3299. Zdemobilizowana w listopadzie 1945 r.
Stopień wojskowy - szeregowiec.
Posiada medale: "Za Berlin", "Zwycięstwa i Wolności", radziecki
Za Побіеду, 10-lecia PRL, Srebrny Krzyż Zasługi, Odznaka Grunwaldzka
Za zasługi dla województwa koszalińskiego.

14/17

Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej
i Byłych Więźniów Politycznych
Zarząd Wojewódzki
ul. Jana z Kołna 10
75-204 K O S Z A L I N

T. 1540/USK

LUP

KHAŚMIEWSKA Henryka

2 d. Nowicka

Wypisy ze źródeł

nazwiskach karty informacyjne

i

T. 1540/154

ZSRR-LWP

KWASNIEWSKA Henryka
z d, Nowicka

Zródła informacji:

Krótką informacją z Zarz Woj. Koszalin
Combat.

14/17

I. Królina/99

ŻWAŚNIEWSKA Herzyka

